

**Державний вищий навчальний заклад
Донбаський державний педагогічний університет
Горлівський інститут іноземних мов
Кафедра української філології**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НОВІТНІЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ:
КОНЦЕПЦІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література). Психологія
Форма навчання	денна
Рік навчання	I (перший), 1-2 семестри
Статус дисципліни	обов'язкова
Пререквізити	загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти («Вступ до літературознавства», «Історія української літератури», «Аналіз художнього тексту: жанр та стилі»)
Постреквізити	знання можуть бути використані під час проходження педагогічної (виробничої) практики, підготовки науково-дослідного завдання в межах ККЕ, написання кваліфікаційної роботи
Технічне обладнання та програмне забезпечення	Moodle, DSpace Repository Мультимедійна дошка, ноутбук, проектор

Відомості про розробників, які викладають навчальну дисципліну

Викладач (-і)	Голобородько Ярослав Юрійович, доктор філологічних наук, професор кафедри української філології Муратова Ольга Віталіївна, кандидат історичних наук, доцент, завідувач секції теорії літератури та історії української літератури кафедри української філології
Контактна інформація	+38(095) 46-33-605 +38(050) 98-62-812
E-mail	o.muratova@forlan.org.ua
Формат курсу	очний (offline) /онлайн (online) / змішане навчання (blended learning)
Консультації	Консультації в день проведення лекцій/ семінарських /лабораторних занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання також можна надсилати на адресу електронної пошти, зазначену в силабусі.

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Новітній літературний процес в Україні: концепції та тенденції розвитку» формує інтегральну, загальні й професійно-фахові компетентності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) та зосереджує увагу на поглибленному вивченні й розумінні концепцій і тенденцій розвитку сучасного літературного процесу в Україні, розкритті національної своєрідності новітньої української літератури на прикладі творчості найбільш визначних її представників.

2. Цілі та завдання навчальної дисципліни

Метою є: вивчення сучасного українського літературного процесу у найвизначніших персоналях, найкращих творах і провідних художніх напрямах кінця ХХ – перших десятиліть ХХІ століття.

Завдання:

- поглибити знання про сучасне українське письменство, його світоглядні, художні та стилеві орієнтири;
- ознайомити з найвизначнішими іменами української поезії, прози і драматургії кінця ХХ – початку ХХІ ст.;
- вивчити специфіку постмодернізму в сучасній українській літературі (карнавальний постмодернізм, феміністичний постмодернізм, метафізичний апокаліпсис, постмодерна бездомність);
- з'ясувати особливості розвитку української поезії межі ХХ – ХХІ століть, у якій наявні кілька мистецьких течій: традиційна, авангардна та герметична;
- вивчити специфіку розвитку сучасної української прози, зокрема таких шкіл, як: київсько-житомирська, галицько-станіславська, жіноча;
- проаналізувати стан та перспективи розвитку сучасної української драматургії і театру, а також творчості драматургів як старшого, так і молодшого покоління;
- удосконалювати навички аналізу художніх творів із застосуванням сучасних здобутків літературознавчої науки.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Навчальна дисципліна «Новітній літературний процес в Україні: концепції та тенденції розвитку» передбачає формування та розвиток ключових програмних компетентностей, зокрема

інтегральної:

здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і проблеми в галузях середньої освіти та психології, що передбачає застосування концептуальних галузевих знань, здійснення інновацій та/або проведення досліджень і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог;

загальних:

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним;
- здатність до міжособистісної взаємодії, ефективної комунікативної

діяльності, роботи в команді та автономно;

- здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній та науковій діяльності;
- здатність мислити абстрактно, аналізувати, синтезувати, узагальнювати й систематизувати;
- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

фахових :

- здатність самостійно опановувати нові знання за спеціальністю, оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію;
- вільне володіння категоріально-понятійним інструментарієм у галузі філологічної, методичної та психологічної науки для використання у професійній діяльності;
- здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), сприймати літературу як невід'ємну частину світової художньої культури та розуміти її як мистецтво слова, уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві;
- здатність виконувати різні види лінгвістичного, літературознавчого аналізу, здатність до опанування технологій роботи з фаховим текстом;
- здатність виконувати науково-дослідницькі проєкти з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії);
- здатність розрізняти художні явища й тенденції сучасного літературного процесу, визначати їх особливості, історичну зумовленість, розглядати їх в контексті історико-літературних і критичних оцінок представників різних шкіл сучасного літературознавства.

Зазначені компетентності деталізують такі **програмні результати навчання:**

- здійснювати самостійний пошук, оброблення, систематизацію, контекстualізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації та професійно важливих знань із різних джерел;
- пропонувати креативні рішення на основі систематизації знань предметної області, використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях, зокрема, під час лінгвістичних та літературознавчих аналізів текстів, творчих письмових робіт, практичної діяльності тощо;
- застосовувати знання про сучасні інформаційні технології, медіаосвіту і медіаграмотність у професійній діяльності; розв'язувати завдання, пов'язані з обробкою інформації; демонструвати здатність успішно продовжувати освіту впρовж усього життя;
- уміти планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі, дотримуючись правил професійної етики та академічної добродетелі;

- ефективно використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, лінгвістики та літературознавства;
- знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні;
- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності;
- характеризувати основні рушійні чинники розвитку української літератури кінця ХХ – початку ХХІ століття; оперувати сучасними літературознавчими поняттями, пов'язаними з інтерпретаційними практиками осмислення літературних процесів кінця ХХ – початку ХХІ століття; здійснювати текстуальний аналіз художніх творів української літератури кінця ХХ – початку ХХІ століття, а також з точки зору їхньої естетичної вартості, культуротворчої цінності, суспільного значення.

4. Рекомендовані джерела

Основна література

1. Васильєв Є. М. Сучасна драматургія: жанрові трансформації, модифікації, новації : монографія. Луцьк : ПВД «Твердиня», 2017. 532 с.
2. Історія української літератури ХХ – початок ХХІ ст. : у 3 томах / За ред. В.І. Кузьменка. К. : ВЦ «Академія», 2017. Т. 3. 536 с.
3. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза : Постмодерний період : навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2008. 248 с.

Допоміжна література

1. Анісімова Н. “Із янголом на плечі”: Духовні орієнтири поезії “вісімдесятників”. *Дивослово*. 2002. № 4. С. 43-51.
2. Бійчук Г. Література постмодернізму: реальність чи віртуальність? *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 2. С. 56–62.
3. Білоцерківець Н. Бу-Ба-Бу та ін. Український літературний неоавангард: портрет одного року. *Слово і час*. 1991. № 1. С. 44.
4. Брайко О. Екзистенційні проблеми крізь призму детективного жанру (романи Є. Кононенко). *Слово і час*. 2003. № 2. С. 48-57.
5. Гундорова Т. І. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ : Критика, 2005. 264 с.
6. Даниленко В. Г. Лісоруб у пустелі: письменник і літературний процес. К. : Академвидав, 2008. 352 с.
7. Даниленко В. Г. Повернення великого Бурдика. Опудало. Антологія сучасної української прози. К. : Генеза, 1997.
8. Даниленко В. Г. Золота жила української прози. Вечеря на дванадцять персон: Житомирська прозова школа. К. : Генеза, 1997. 544 с.

9. Даниленко В. Г. Історія одного ісходу. Квіти в темній кімнаті: Сучасна українська новела: Найяскравіші зразки української новелістики за останні п'ятнадцять років. К. : Генеза, 1997. 432 с.
10. Даниленко В. Суспільство в сучасному дзеркалі новелістики. *Українська мова і література. в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2000. № 5. С. 46-53.
11. Даниленко В. Туга за втраченим смыслом (Проблема екзистенційного вакуума у сучасній українській малій прозі). *Слово і час.* 2000. № 3. С. 41-45.
12. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири. *Слово і час.* 1995. № 2. С. 18–31.
13. Зборовська Н. Криза жіночості на українському порубіжжі: (роздуми з приводу роману Ірени Карпі «50 хвилин трави» («Коли помре твоя краса»)). *Сучасність.* 2004. № 3. С. 126–131.
14. Калинська Л. Синтез масового й елітарного (на матеріалі прози Юрія Андруховича). *Слово і час.* 1998. № 2. С. 18-22.
15. Ковалів Ю. Історія української літератури кінця XIX – початку ХХІ ст.: підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2014. Т. 5 : У сподіваннях і трагічних зламах. 544 с.
16. Коломієць Л. Молода українська поезія 90-х: постмодерністський контекст. *Молода нація.* Вип.6. К., 1997. С. 257-265.
17. Москалець К. Людина на крижині : Літературна критика та есеїстка. К. : Критика, 1999. 255 с.
18. Москальчук В. Українська література кінця ХХ століття (література постмодерну). *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2006. № 2. С. 63–67.
19. Наєнко М. Типи творчості в епоху постмодернізму. *Слово і час.* 2002. № 4. С. 59–60.
20. Пахльовська О. Українська культура у вимірі «пост»: посткомунізм, постмодернізм, поствandalізм. *Сучасність.* 2003. № 10. С. 70–85.
21. Поліщук О. Позиція персонажа в українській постмодерній прозі. *Слово і час.* 2003. № 2. С. 70-74.
22. Поліщук Я. Постколоніальний аспект сучасної літератури. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2006. № 2. С. 98–102.
23. Сокол Л. Гіпертекст і постмодерністський роман. *Слово і час.* 2002. № 11. С. 76-80.
24. Соловей О. Романи Є. Кононенко: бестселери для “елітаріїв”? *Слово і час.* 2003. № 2. С.58-62.
25. Ткачук М. Літературний процес 90-х рр. ХХ ст. *Українська мова та література.* 2000. № 22. С. 16.
26. Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 224 с.

Словники, енциклопедії

1. Енциклопедія постмодернізму. Електронне джерело. URL: <http://surl.li/mfnxz>

2. Повернення деміургів / Плерома 3'98. Мала українська енциклопедія актуальної літератури. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1998. 288 с.
3. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Гром'яка, Ю. Коваліва. К. : ВЦ «Академія», 2007. 752 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека української літератури «Поетика». URL : <http://poetry.uazone.net/>
2. Бібліотека української літератури. URL : <http://www.ukrlib.com.ua/>
3. Український центр – Література. URL : <http://www.ukrcenter.com/Література/Група/18963/Сучасні>
4. Українська літературна газета. URL : <http://litgazeta.com.ua/>

5. Процес навчання, інформаційний обсяг дисципліни

Навчання на курсі відбувається в форматі лекційних та семінарських занять.

Загальна кількість годин/кредитів: 120 год. / 4 ECTS; лекційні заняття – 12 год., семінарські заняття – 24 год.; самостійна робота – 84 год.

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1. ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧASNOGO ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ	
1.	Українська література кінця ХХ – початку ХХІ століть. Спроби періодизації та класифікації	2
2.	Житомирська прозова школа: реальність чи міф?	2
3.	Станіславський феномен	2
4.	Феміністичний дискурс в українській літературі	2
5.	Найновіша альтернативна література (2000 р.)	4
	Разом:	12

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1. ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧASNOGO ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇNІ	
1.	Неотрадиціоналістичні, неомодерністичні домінанти в малій прозі 2 половини ХХ ст.: осмислення буття людини в дегуманізованому світі	2
2.	Соціальна проза вісімдесятників: повторення традиції чи модернізація української прози?	2
3.	Неотрадиціоналізм, неонародництво в сучасній прозі. Роман М. Матіос «Солодка Даруся»	2
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 2.	

ПОСТМОДЕРНА ЕПОХА В УКРАЇНІ: ДИСКУСІЇ, ЕСТЕТИЧНІ ОРІЄНТАЦІЇ МИТЦІВ

4.	Неомодерна лірика 1980-х рр.	2
5.	Концепція творчості та образ поета в ліриці 1980-х – 1990-х років	2
6.	Карнавалізм в літературному дискурсі 1980-х рр.	2
7.	Масова література 1990-х рр. «Жіноча проза» 1990-х рр.: від О. Забужко до Н. Сняданко, С. Пиркало, М. Матіос	2
8.	Роман Є. Кононенко «Зрада»: сучасний український детектив у феміністичному дискурсі	2
9.	Український соц-арт і концептуалізм	2
10.	Український постмодернізм: доробок Ю. Іздрика, Т. Прохаська, Ю. Андруховича	2
11.	«Міленіумне» покоління в сучасній українській літературі. Постмодернізм і постінтелектуалізм	2
12.	Література VS ІНТЕРНЕТ	2
Разом:		24

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до семінарських занять (опрацювання художніх творів та літературно-критичних матеріалів відповідно до тем семінарських занять)	48
2.	Написання творчої роботи (аналітичного есе) з елементами самостійного аналізу окремих творів української літератури ХХІ ст.	4
3.	Підготовка до екзамену. Опрацювання критичних матеріалів, змісту художніх текстів, винесених на самостійне опрацювання	32
Разом:		84

Підсумковий контроль

Питання до усної частини екзамену

- Історична обумовленість і загальні риси літературного андеграунду 70-80-х років ХХ століття.
- Особливості розвитку української літератури в 70-90-х роках ХХ століття. Багатовимірність літературного процесу.
- Дискурс традиціоналізму в українській літературі 60-90-х років ХХ століття.
- Дискурс неомодернізму в українській літературі 60-90-х років ХХ століття.
- Дискурс постмодернізму в українській літературі 60-90-х років ХХ століття.
- Роман В. Діброви «Бурдик» як художнє осмислення закономірностей буття «людини андеграунду» у радянській і пострадянській дійсності.

7. «Відблиски» Б. Жолдака як сатирична рефлексія еволюції українського літературного й літературознавчого контексту 80-90-х років ХХ століття.
8. «Дзеньки-бреньки» В. Даниленка як чергова спроба десакралізації українського літературного канону.
9. Сатиричне осмислення психології людини-«совка» як продукту радянської культури: Василь Врублевський «Пригода лейтенанта Соловейчика», Богдан Жолдак «На небі», Андрій Кокотюха «Весілля», Микола Рябчук «До Чаплі на уродини» (на вибір).
10. Національний характер у сатиричному дзеркалі: «Записки сільського єvreя» В. Шнайдера.
11. Риси дискурсу традиціоналізму та неомодерного дискурсу в творах представників Житомирської прозової школи.
12. Образи, стиль і філософія життя головних героїв-маргіналів (Юлька, Шурка Кукса, Коля-рибалка) повісті Валерія Шевчука «Місяцьева зозулька з ластів'ячого гнізда»
13. Мова роману В. Медвідя «Льох». Особливості побудови художнього світу роману крізь призму свідомості головного героя-підлітка. Елементи «потоку свідомості»
14. Карнавал як соціокультурний феномен в романі Ю. Андруховича «Рекреації».
15. Система персонажів і семантика власних назв у романі Ю. Андруховича «Рекреації».
16. Гротескно-карнавальне тло та жанрова своєрідність роману О. Ірванця «Ровно/Рівне (Стіна)».
17. Історія формування, основні риси, представники Галицької школи (Станіславський феномен).
18. Сюжетно-композиційні особливості роману Ю. Андруховича «Перверзія».
19. Автобіографізм образу головної героїні роману О. Забужко «Польові дослідження з українськогоексу»: поетка, інтелектуал, культуртрегер.
20. Драматизм невлаштованості родинного життя сучасної української жінки в оповіданні Є. Кононенко «Без мужика»
21. Традиціоналізм (неореалізм) у прозі 80-90-х. Радянська дійсність в оповіданнях М. Малюка «Галіфе з єврейського базару», «Різдвяні забави сорок сьомого року», К. Мотрич «За тайною неба».
22. Підходи до військової теми в літературі 80-х років: Ю. Андрухович «Зліва, де серце», «Королівські лови», В. Косенко «Карма»
23. Містика жіночості та проблеми стосунків між чоловіком і жінкою у неореалістичному та неомодерністичному сприйнятті. Кононенко Є. «Земляки на чужині», «Нові колготи»; Даниленко В. «Зачаровані хodoю», «Свято гарбузової княгині», «Чорні хрящі»; Жовна О. «Кульгава русалка», «Бабка».
24. Чорний гумор в українській прозі андеграунду та постандеграунду. Винничук Ю. «Ги-ги-и»; Діброва В. «Як ми продавали Сталіна»; Жолдак Б. «Свинопас».
25. Символізм, містицизм, притчевість як риси «герметичної» літератури неомодернізму 70-80-х років: Гabor B. «Ніч, що ховає всі дороги»; Лижник

Я. «Міняйлів день»; Пагутяк Г. «Тебе спалить сонце» Москалець К. «Споглядання черешні»; Тарнавський В. «Дерево життя»; Трубай В. «Великий птах» (на вибір).

26. Світ очима дитини у дискурсах традиціоналізму та неомодернізму: Мастерова В. «Сиродій», Медвідь В. «Льох», «Спомини навиворіт».
27. Риси дискурсу неотрадиціоналізму (сюжет, образи, мовно-стильові особливості) в романі М. Матіос «Солодка Даруся»
28. Художній світ і проблематика оповідань Р. Талалай
29. Неокласичні тенденції в ліриці 1990-х – 2000-х років. Новий етап творчості колишніх шістдесятників Л. Костенко, М. Руденка, Д. Павличка, Б. Олійника.
30. Тематика і проблематика, основні мотиви лірики авторів-неотрадиціоналістів 90-х – 2000-х років. За творами П. Гірника, Ю. Чигирина, Р. Трифонова (на вибір).
31. Неомодерній дискурс в ліриці 80-х – 90-х років. Основні мотиви лірики Л. Талалая, І. Калинця, О. Забужко, І. Малковича (на вибір).
32. Осмислення чорнобильської трагедії в творах І. Драча, Ю. Щербака, Б. Олійника, В. Яворівського (на вибір).
33. Тематика, сюжетно-композиційні особливості роману Є. Пашковського «Безодня».
34. Риси постмодерного дискурсу, ключові образи та основні мотиви лірики Ю. Андруховича (зб. «Екзотичні птахи та рослини»).
35. Осмислення воєнних подій на Сході Україні у творах «Інтернат» С. Жадана, «To АТО» Д. Якорнова, «Хроніка гібридної війни» С. Марка, «Гібридна війна: вижити і перемогти» Є. Магди, «Книга змін» А. Цаплієнка, «Аеропорт» С. Лойка, «Філософія АТО» Г. Дорожка (на вибір).
36. Розвиток жанрів масової української літератури 1990-х – 2000-х рр.
37. Тематика, проблематика, образно-стильові особливості прози С. Жадана. Роман «Депеш Мод», оповідання «Гімн демократичної молоді» (на вибір).
38. Основні риси творчості Л. Дереша.
39. Роман «Зрада» як спроба сучасного жіночого детективу. Психоаналітичні, феміністичні мотиви в романі.
40. Художньо-естетичні риси поезії представників Харківсько-Донецького регіону. Творчість І. Бондаря-Терещенка, О. Солов'я (на вибір).

6. Політика навчальної дисципліни

Політика академічної поведінки. Внутрішня екосистема інституту будується на засадах взаємної поваги й партнерства між учасниками освітнього процесу, а також на засадах розвитку, інклузивності, безбар'єрності, відкритості, прозорості, у якій враховані потреби й таланти кожної людини. Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і оцінювання результатів навчання регламентуються [Положенням про організацію освітнього процесу](#).

Вивчення навчальної дисципліни **«Новітній літературний процес в Україні: концепції та тенденції розвитку»** потребує підготовки до семінарських занять. Результатом підготовки до занять повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом з теми, якій присвячено відповідне заняття.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання здобувачів вищої освіти. За об'єктивних/поважних причин навчання може відбуватись у змішаному та онлайн-форматі за попереднім погодженням. Пропущені (з поважних причин) заняття мають бути відпрацьовані. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

Політику академічної добробечності здобувачів і викладачів регламентують такі документи: [Положення про академічну добробечність ГІІМ ДВНЗ ДДПУ](#), [Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ГІІМ ДВНЗ ДДПУ](#), [Положення про написання та захист рефератів, курсових, бакалаврських та магістерських робіт у ГІІМ ДВНЗ ДДПУ](#), [Кодекс корпоративної культури](#), [Колективний договір на 2022-2026 рр. ГІІМ ДВНЗ ДДПУ](#), [Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в ГІІМ ДВНЗ ДДПУ](#).

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійного виконання завдань, відсутність ознак повторюваності та plagiatu. Цитування в письмових роботах допускається тільки із відповідним посиланням на авторський текст. Недопустимі підказки і списування у ході виконання контрольних робіт.

7. Політика та критерії оцінювання

Вивчення курсу завершується складанням заліку (у 1 семестрі), екзамену (у 2 семестрі).

Загальна оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за контрольні точки та контрольні роботи змістових модулів (60%), набраних упродовж навчальних семестрів, та складання усної частини екзамену (40%).

Кількість КТ – 2 (КТ 1 – коефіцієнт 0,6; КТ 2 – коефіцієнт 0,4)

Кількість КРЗМ – 2 (КРЗМ 1 – коефіцієнт 0,4; КРЗМ 2 – коефіцієнт 0,2)

Вид підсумкового контролю:

1 семестр - залік

2 семестр – екзамен (усна частина, коефіцієнт – 0,4)

№	Вид діяльності	% від заг. оцінки	Термін виконання
СЕМЕСТР 1			
1.	КТ № 1: усне опитування, ведення щоденника читача	60	Семінари 1-3
2.	КРЗМ № 1: тестування за матеріалом лекцій, семінарських занять, самостійної роботи	40	Семінар 3
3.	Залік	100	
СЕМЕСТР 2			
4.	КТ № 2: усне опитування, ведення щоденника читача	40	Семінари 4-12
5.	КРЗМ № 1: тестування	20	Семінар 12
6.	Екзамен (усна частина)	40	
	Разом:	100	

Критерії оцінювання рівня знань і умінь здобувачів із дисципліни

Здобувач одержує оцінку **відмінно (100)**, якщо він:

- має системні теоретичні знання з дисципліни,
- **вільно** володіє спеціальною термінологією,
- виявляє міцні уміння і навички аналізування літературного, літературно-критичного матеріалу,
- аргументовано, з посиланням на тексти художніх творів, історико-літературні, літературно-критичні першоджерела доводить власну думку,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни,
- самостійно здійснює дослідницьку діяльність у галузі історії, теорії літератури,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 100% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури високий.

Здобувач одержує оцінку **відмінно (95)**, якщо він:

- виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати художні явища, виявляючи достатній рівень сформованості аналітичного й систематичного мислення,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 90-95% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури досить високий.

Здобувач одержує оцінку **відмінно (90)**, якщо він:

- виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати художні явища, допускаючи однак незначні помилки теоретичного й практичного характеру, які самостійно виправляє,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією,
- виконує письмові завдання в обсязі 90% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній.

Здобувач одержує оцінку **добре (85)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з комплексу літературознавчих дисциплін, виявляючи **належний** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,
- достатньо повно аналізує художні твори, виділяючи відповідні структурні елементи та демонструючи їх взаємозв'язок,
- відповідь аргументована, ілюстрована вдалими прикладами,

- володіє спеціальною літературознавчою термінологією, але допускає негрубі помилки теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній.

Здобувач одержує оцінку **добре (80)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- достатньо повно аналізує художні твори, допускаючи помилки при виділенні їх структурних елементів та встановленні їх взаємозв'язку,
- володіє практичними уміннями і навичками відповідно до вимог курсу,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією, допускаючи незначні помилки теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **добре (75)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни, допускаючи незначні помилки,
- достатньо повно аналізує художні твори, допускаючи помилки при виділенні їх структурних елементів та встановленні їх взаємозв'язку,
- володіє практичними уміннями і навичками відповідно до вимог курсу,
- володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає помилки теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **задовільно (70)**, якщо він:

- добре володіє навчальним матеріалом, спроможний із незначною стороною допомогою аналізувати, узагальнювати його,
- виявляє **розуміння** основних теоретичних, історико-літературних понять і категорій, розкриває їх взаємозв'язок, виявляючи **достатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,
- володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **задовільно (65)**, якщо він

- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, **невпевнено** викладає теоретичний, фактографічний, історико-літературний матеріал,

- має недостатній рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу художнього твору, закономірностей розвитку літературного процесу,
- слабо володіє спеціальною термінологією, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються значні мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **задовільно (60)**, якщо він

- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом,
- має недостатній рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу художніх, розвитку літературного процесу,
- мовлення відзначається недостатньою осмисленістю і логічністю, біdnістю словника, значною кількістю фактичних помилок,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури низький, але допускаються значні мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **незадовільно (55)**, якщо він

- не вміє вільно, логічно, аргументовано, чітко висловлюватись, відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- не вміє аналізувати художні твори, допускаючи помилки при класифікації літературних явищ, визначені їх місця та ролі у розвитку літературного процесу,
- рівень мовленнєвої культури низький, допускаються значні мовленнєві помилки,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 50% за відведений час,
- не володіє спеціальною термінологією.

Здобувач одержує оцінку **незадовільно (35 і менше)**, якщо він

- не вміє аналізувати художні твори, допускаючи помилки при класифікації літературних явищ, визначені їх місця та ролі у розвитку літературного процесу,
- відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- робить грубі фактичні помилки; не може навести приклади; допускає значну кількість мовленнєвих помилок,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 30% за відведений час,
- не володіє спеціальною термінологією.

0 балів («незадовільно») ставиться тоді, якщо здобувач відмовляється відповідати на питання білета.

**Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень
здобувачів вищої освіти:**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	зalік		
90–100	відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною (мінімальною 1-2) кількістю помилок
82–89	добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
75–81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67–74	задовільно		D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66			E	виконання задовільняє мінімальним критеріям
35–59	незадовіль- но	незарахова- но	FX	з можливістю повторного складання
1–34			F	з обов'язковим повторним курсом